

Oponentský posudek diplomové práce

Autorka DP: Barbora Ševčíková

Název DP: Věcné pořádání šedé literatury

Vedoucí DP: Mgr. Josef Schwarz

Oponent DP: Mgr. Marie Balíková

Datum vypracování posudku: 9. 9. 2007

Datum obhajoby: 17. 9. 2007

Formální náležitosti:

Diplomantka předložila práci, která po formální stránce splňuje požadavky na diplomové práce kladené. Práce obsahuje čestné prohlášení, obsah, seznam použité literatury, poznámkový aparát, přílohy, klíčová slova a abstrakt. Titul je uveden též v anglickém jazyce.

Volba tématu:

Autorka si zvolila náročné téma, kterému v české odborné literatuře nebyla dosud věnována patřičná pozornost.

Způsob zpracování:

Předložená diplomová práce je strukturována do 6 kapitol.

V úvodu se autorka věnuje pouze základní, příliš obecné charakteristice věcného pořádání informací, pojem šedá literatura je zde zmíněn pouze okrajově; zúžení tématu "Věcné pořádání šedé literatury" na věcné pořádání elektronických diplomových a disertačních prací je zde pouze konstatováno, není patřičně zdůvodněno (1. podnět k obhajobě).

V druhé kapitole se diplomantka pokouší o charakteristiku šedé literatury. Z celé škály různých definic termínu "šedá literatura" vybírá výstižné varianty, definování charakteristických rysů šedé literatury by však měla být věnována větší pozornost. (2. podnět k obhajobě). Při zpracování problematiky však volí méně výstižné či zavádějící názvy jednotlivých částí, např. v oddílu označeném 2.2.2 a nazvaném "Krise šedé literatury" nejde o krizi šedé literatury jako takové, nýbrž o problémy se zpřístupněním a dostupností tohoto typu dokumentů. Taktéž např. názvy "Proč publikovat", "Proč nepublikovat", "Producenti" aj. nemají patřičnou vypovídací hodnotu a mohou být zavádějící (3. podnět k obhajobě).

Třetí kapitola je věnována problematice archivace a zpřístupnění elektronických a disertačních prací. Část nazvaná "Úložiště pro elektronické diplomové a disertační práce" by si zasloužila větší pozornost, neboť obsahuje pouze vágní konstatování problémů; tato problematika by měla být zpracována podrobněji (4. podnět k obhajobě).

Čtvrtá kapitola je klíčová: obsahuje charakteristiku vybraných systémů, mezi které autorka řadí systém informací o šedé literatuře v Evropě (SIGLE), systém zpřístupnění elektronických diplomových a disertačních prací v USA NDLTD a program australských digitálních disertací. Tuto kapitolu je možno považovat za zdařilou se dvěma výjimkami. Oddíl 4.1. 4 SIGLE v ČR by bylo vhodnější umístit jako poslední část této kapitoly (před závěr). Dále oddíl nazvaný Selekční jazyky v STK se po obsahové stránce poněkud vymyká charakteru

této kapitoly. Bylo by vhodnější zařadit tuto problematiku jako samostatnou kapitolu, případně ji vhodně zakomponovat do kapitoly následující.

Pátá kapitola je věnována problematice věcného třídění šedé literatury, zkoumají se možnosti a účelnost aplikace současných indexačních systémů ve srovnání s plnotextovým vyhledáváním, srovnává se předmětové pořádání systému SIGLE se systémem PSH. Výstupy této analýzy jsou předmětem závěrečné kapitoly. Diplomantka dospěla k závěru, že v současném heterogenním prostředí je možné a žádoucí uplatnit tzv. kombinovaný přístup k informacím obsaženým v šedé literatuře, zejména v elektronických diplomových a disertačních pracích, tzn. využít možnost vyhledávání pomocí řízených předmětových termínů (např. preferovaných termínů PSH) i neřízených předmětových termínů (např. autorských klíčových slov), plnotextového vyhledávání aplikovaného v abstraktech či plných textech dokumentů, případně systémů na bázi sémantických technologií. Práci by prospělo, kdyby se autorce podařilo prezentovat principy kombinovaného zpřístupnění elektronických diplomových a disertačních prací, ke kterým dospěla v závěrečné kapitole, strukturovaně a koncentrovaně a demonstrovat je na konkrétní ukázce (5. podnět k obhajobě).

Předkládaná práce je hodnocena:

Z hlediska obsahového záměru, naplnění zadání a zpracování predepsané literatury:

dobře

Z hlediska požadavků na jazykovou správnost (terminologie, překlady, formulace):

dobře

Zdá se, že diplomová práce neprošla jazykovou korekturou, neboť obsahuje značné množství terminologických nepřesností ("multijazyčné vyhledávání", str. 37), překlepů ("dílová práce", str. 1; "v rámci poskytnutí maxiálních možností", str. 75; "proč hledávání dle předmětových hesel", str. 78), pravopisných chyb ("že on či ona nemá úplně jasno jakou informaci přesně hledá", str. 80), nepřesných či chybných formulací ("Podle provedeného výzkumu on-line veřejně přístupných katalogů knihoven (OPAC), který provedla Rada pro knihovní zdroje na začátku 80. let, ukázal předmětové vyhledávání jako velmi hodnotné pro uživatele", str. 78), atd.

Z hlediska požadavků na formální úpravu, požadovaný rozsah, dodržování citačních norem, odkazy a bibliografii:

výborně

Připomínky, podněty k obhajobě:

viz výše

Celkový návrh hodnocení:

dobře,

případně velmi dobře (pokud se diplomantce u obhajoby podaří koncentrovaně prezentovat principy kombinovaného zpřístupnění uvedeného typu dokumentů a podá vysvětlení k bodům zmíněným výše v podnětech k obhajobě)

V Praze dne 9. září 2007

